

1
Kalitud käsimused Eesti
vanemast ajaloost. e. n.
1928 I. J. Fenssen.

[= Juan Olvet]

Siin alga püüdnud aruult isegi alised kuis muud, muisti korutamist väärad kuis muud v. need. Kees muisti kuis tatud kuis muusi: Arndt, Gadebusch, Bunge, Richter, Kuleberg, Gernet, Schirren, Fohlmann, Mellman, Ölbaum jne. Baltima kironna kirjutajailt rikkam. Siis lient siin polji enam ajalos alalt kui loomes. Olusi siin vnt ajalos vastu suurem kui venna maal.

Arndt 18s. esipoolel hakkas Lati Keedr. Kironna põhjal ajoluga kirjutama. Kooliõpetaja Riidas, Baltimaal. 1840 annab välja Lõvima ajalos. Saenab keisiot allikaist päle omade. Gadebusch - Lõvimaist Jahrbücher - lei amatöör. ta; vaatamata rojule vult mer päeril tarvitusel. Gadebusch rahik ajalos alal, vli Tatu Bürgermeister. Juury huvi ajalos vastu. Ta paktind jelt Kofand teateris niis mitte olemasolevast arhiivist.

19. sajandil polji kirjutajaid Georg F. v. Bunge - imetus- väist juuristi tootang ajalos alal vmetussäärne Tootang üle 100, mis sidaltana muut väistut merle. Bunge on Balti ajalos modern rajaja. Ta ümber võisut ajaloolaste kool: sut Bremer, kes Lõbes Census Danial võltus hantusile, järgnevas pastor Paucker, kes ebacritikiselt koostand küll, aga suure täsi kirjutand kumungate aschaltus ja kasajatu üle. Siis juha vtermatlikumad mehed: v. Richter ja Rutenberg, kelle täis mõlemate merle pöid tarvitusel. (1850 ja 1860 jemas.). Siis tuleb taser kühiline mõteja Carl Schurén - kes algab tegeust 1850 aastail, enne võtsetat statistikas ja geografras. Siis siirdut ajalos. Tootang pole eriti lai. Aga teene seisak teiste huri aialuus. Ta võ lüher Census Danual, trükit Peterburi aadaleemi kuul, on ühe Teratoneusemaist üldse Baltima ajalos ashta, milles suu väärtus onerigi päeril Schurén: püütöök ali polji siin ajoluga. See jäi kirjutamata. Siis lient rootsi riigi arhiivis, mitu sada kändet asanõtteid kirjuti Euroopa arhiivist.

Valdemaal. Ein Arwidsson. Joomelt Hauvenet diplo-
matarium. Ei saa moodada ka P. Sassa allikast.

Ühendamised on ürgaamulisele üksteisele seotud, ainult
Teiste maade riikidega koos on saame aru sest mis võit meil
12. sajandi ajaluga meil someti ühenduses Läänemaa ja. Sin
Kristianiseerimisajal peab olema arusaamine et P. Barbarossa
ajal, laamatus ehk, riig. ühenduskatset jne. III ristisõjakäik,
Baltidand raskelid linnad atseade Läänemaa Euroopa suurel dund
Taani Valdemar I ajal, kultuuri pääjode abil Eestis ja Absaloni ja
Valdemari ühendus Fr. Barbarossaga piknis sest olenet Baltimaie
Kandne Kristianiseerimine.

Taani kuningas Valdemar I ajal. Põhjad üle ühe ühe piiri
ulatuvad, sest nähtis: Taani saadab missjonärid Baltimaie,
aga ei rõi moodada ka Taani Rootsi vahelkorra. Mõlemate
maade poliitilist jehid mõhivad enese riigile valduselt. Läänemaa
mere küsimus kerkitis üles. 12. s. lõpul Rootsi Taani riigilised
süü lohtis. Näemo ühel pool Soode ja Gotland röövlust amarahel.
Kuni Erik puha saab rabaes korad kaer. Konkurentis Taani ja
Rootsi vahel on rini suuresti selgitud.

Spetsiaalümmisioosid tugimise võtab suurt üldist teadmist.
Arvatakse, et saali speetraal tuis laskutakse ütoikasusse - et
see pole. Aga kunst ad, et nähtu väikeste huljust ad, mis
ohuline.

Allika kriitika. See raske aga tähtis. Kuidas selgitada
Lati Hendrik kroonika tumedaid kohti on moodapääsematu,
võltsitud allikad on küllalt. Näit.: Niels I, praostri ajal kirjutatud
dekreetid võltsid kroonika kohta. Pragmatikone saadeti, see
on võltsitud Ludvig Puha ajast - see tõesti hiljem kirjutatud ja
võltsitud. Meil lemmist mitte ainult võltsitud, aga näit. Lati
Hendrik kroonika annab asju edasi teatavas vihis.
Lati Hendrik ei anna asju edasi, mis Alberti meele vastu
kuna oli Alberti suur austaja. Mittemeelsais asjus kroonika
vähid. Sin tuleb appi võtta teisi allikaid.

Uks näike ajaloolis kriitiline hävi too jaanlorelt: Erslew.
Historische Technik ilmund mõni aasta tagasi alpeles, 1923 jään.
ilmund ka Jassa keele Münchenis, 100 lk.

4
Eesti kristianiseerimine. Fulko küsimus.

Fulko on kahtlane isik. Arbasid ütlevad, et on võimalik
et Fulko on tegutsenud Soomes ja samane Valdequidus ja,
kes 12. s. riigilised teinud. Aldeksi ristisõja 1912
esimesel ristisõjariigilisel ajel. Sool Fulko juhtida
tu mehed. Rootslane Westman kas. tar Rootsi. riigilise
vlusid Clairveau Bernardid hõlsuma ajani. Tema ei
kahtle et Fulko on Eestisse saadetud. Meie näemo järele
aga mõeldad olla et Fulko on meie esimene missjonär.

1. Ristisõjakäik Soome 1150 aastail on suur sündmus. On
teateid et juba varem tahet Kristianiseerimist teha. On
allos üt. saab ristisõjast too alguse Soomes Erik Puha Pool
Legendade iddoomist saab r. s. j. käik arvult usulise ime.
Erik Puha mõelnud paganismet vimevõude tulemist usulise ime.
püüski Hendrik, ja võitad lahingus. On ometi üpposa
selle taga on poliitilise mõjutamine hoid. Hiljem selgitud
et üpposa. võltsitud maad (Paha pool) on soanud kuldauus-
õrguse Ahrenamaie riigis. Et kuldauus. et peavad enne
almud olema. Erik sõjakäik p. d. t. t. l. ar. v. l. ma. ka Rootsi
soobermaie. See sündis kas 1154 või 1157. Oletame võim
Lis 17. hiljem seansis pääpi residentis aias. 1104 tähtis
amand üpposa. Stefan kinnitakse. 1104 tähtis
Erikili Taani püüski. pealt. Sel imelik selgitud. Loodis
Taani pääpi, et pöövand paku mõnema tuli. Lõpu. Valdemar
Lati Prantsusmaa sõjate juure. Rootsi tuli. Valdemar
ja Aleks. III, mõlemat praosti. Esimesel tumedat Barbarossa
Lundi pääpi oli Aleks. III poalt. Valdemar tumedat Barbarossa
ühel arvamisel ja mis Eestis peab pagama. Aga Rootsi
kuna keisel arvamisel ja saadab (Stefan. Jans. et soada
pääpiks. 1164. (Erand aastal) Turust. Rootsi. koloni keskkohast
võltsitud käikid Raskalasse. See teata Eestis ka. Stefanile.
Arvata et just aug. kuu päevil mil nad näid. Jans.
tekkis küsimus Palt. ma. Kristianiseerimise. Miks Fulko
Celledi kloostrimunk, Jans. h. t. l.
Näemo et Fulko on näoti selgitud: Eesti püüski
annetat. Cederteg arvab et see 1165. Arvatus et Fulko

Prantslane. Aga pole tuisa arad. 1165 aastal püskopiks.
 Aga müüpoist püskoke pale müstoni alale suudetud ta
 Rheimsis 3^{1/2} rüübil veel. Teame et 2. Rosta ta
 Itaalias Rönt fillonit sõnad seelajast nustarad) on
 arvata et ta faktis paarsti luba saapanatgasa. Cedratey
 arvab et saäl näis olla ka peeri põhjuri. Emil
 taanlasena, tulis sõdusa milles saudu ei saa saata
 ama tõe. Fulkat. Rosta: Rantn taanlasena et tahn
 saata. Esitil näimalus 1168 või 1169 saari taani
 tuht kui lepitust ~~rosta~~ Valdemar Aleks. III
 1169 sojakäik Rünjei ratur. Absalon saäl ja ka Fulko.
 Samal aastal või 1170 an Fulko Eestimaaale tulnud.
 Esimesel peerristil pole tema kohta Eestimaa teated. On
 küll kolbanud Lundis pöppis Eestimaa. Need koelbasest
 saannivad Rostama paarsti nn. Tusculanum
 Rostad 1171 või 1172. Need suure tähtsusega. Need
 Aleks. III Rostad antud septembril kuul püudatades
 Kristianiseerimistö jätkumist. Paast saas taat ja
 eestlased barbaarsed ülesatavad. Ja nüüd teatasid Rosta
 et sojakäiku lasta ette. Terve kiri Trondjemis paapile
 et see kes Nikolai kes on almid eestlane saand Rostama
 Novos (Rosta) et on suudetud Eestimaa. Arvata et see
 esim eestlane 'Stabateri Rostas saand Rostama
 sest selle abbotile teatakse Nikolausest. Paast polid
 seda R. kaiku taatada majanduselt.

Väime alitaba et 1170 a. Cedratey rura Nodbyse on
 annud reahre põhji et kahe maasa eestlase. Aga rõmest
 ei nimeta neki allikas. On tõenäone et Fulko jätkas
 tegevast, ja see tänuvõrkus vastab paratpoale et ta
 paast on Absalonist ehisaand 1177 või (1178) lähel
 Fulko Prantsusmaal Eestimaa. Ta tuleb onalt sojas ja
 arvatakse et ta 1178a järgi Eestimaa jälle tegevast.
 On arvata et Fulko on üks eestlase plaane (Absalon)
 teotamises. 1178 a. järgi Raob Fulko nimi jätkaselt.
 Fulko nimi, nagu need arvatur on samastatust
 Valquimusega, rait näimalik ille. Kuid põhjendatud

see nimi pole. Kristianiseerimistö Eestimaa arimult üm
 lüü; osa ploonerit mis taanost Rosta et sel ajal Rosta
 rün mängas mitte arimult Rostama soht.

Orgi juhul et Fulko kohta on jäänud nel teated - 7 kirj
 teeni kohta. Taanlaste teated kohta 1190 aastal on nel vähem
 teated. Taani kroonika on need nimetatud aja ikka 1193, 94,
 96 ja 97 an pidanud teated tehtaama Eestimaa, nagu arimutatakse saäl.
 Esimesel mõle on, et see teatud neli teata: aia. Kuid siis või teotetud
 ettevalmistus rulle veel ajal aja palja ehteen jäipingutus. Näha
 on lijemal raitlemisel et siin teemist 9te teataje 93 või 94 ja 96 või 97.
 Kuid on aga mõned mäada. Bonnell arimutab ann kroonikas
 et taanlastel on teatud arimult üm rura 1193-97 vahel.
 Krausmann on läis uurimises raitamust need aja (Das Ringen
 der Deutschen mit Dänen) kuid ta raitab need arimult riva et
 keina mil pole saand tehtast. Schirren arvab et need on
 ettevalmistused teistele teatale 1206 ja 1209. Schirren pole
 ja Viikkunen ei nimeta need teated mõde äratas, et need
 on annud lokaalse tähtsusega riva teata. Arvatakse ei lauale
 ka need mõde. On arudel et need teated on teatud ja mil on
 olnud ka ikka sama poliitiline tähendus. Kui Fulko ol.
 püskopp Absalon, Valdemar, ja ta peji Rosta vi suurem teigi.
 Absalon plaanis on raitamust raitaraste siis saangeli.
 1191 oli sojakäik soome maale kuhu tunginud raitlased.
 Rosta püskopp Hendrika langemisel tegevast siin Rostama
 ja Valquimus kuid püskopilt siin Rostama raitamust
 raitamust. Arvatakse, et kui Rosta siis hääbunud et
 raitamust siin. Näib, et taanlaste rura on raitet
 aja Haprale - Porro raitamust. Alies pole siis
 raitamust, et taanlastel on raitamust tegevast raitamust.

Mõned loomad tõendavad faanlaste rüütmist. Siis on
aga samuti sarnaselt maabruumad ja veel 1194 on
elavalt rüütmist eestlastele — "expeditio facta est in Estoniam".
Annales Ruyenses mis kirjutab "usaldusväärsem". Teise kroonika
nimetatase sama lähedalt rüütmist 1194a. Järgmise rüütmist kohta
on Annales Lundenses rüütmist rõhkem öeldud kroonika kirje
vanem Eodem anno (1197) on Knaut talnud eestlastele
Annales Valdemaris on tähendatud samuti rüütmist 1197. Kuningas
on aland jätetud ja ta on maad vallutanud. Lati kroonika
Kroonikas ei nimetata üldse ~~Kroonikas~~ rüütmist — mis?
Alberti ja Valdemari vahel on rüütmist ja mõlemad on püüdnud
erendada oma väime. Alberti kirjatoimetaja pole tahtnud anda
lihtsalt üldse eelsovi ega tähelepanu faanlastele. Esimene
rüütmist tehtud 1193 või 1194. Väike et 1194 on Lään-Eestis
Knauti nimetatud et Meinhardi ajal on aland kroonika rüütmist. Lati
Vim rüütmist ja kalu päeva loodati. Lühidalt: see on
tähtsust ühe asja pärast ta ära. See oleks ette rüütmist 1193a. ja
arvamist: 1) Et nad tõesti on püüdnud kroonika vastu 2) et
Lään-Eestis rüütmist on Viimane rüütmist ajamine. Viimane on
Resultaadus juba see et rüütmist 1193a. Tehtud ja rüütmist
aastal püüdnud oma hõimud kroonika faanlastele. Järgmisel
valmistusi ei saadud rüütmist, seega ja need päeli järgmisel
rüütmist. Annales Valdemari ja Annales Lundenses nimetatud
aasta 1197 — need tahtsamad Annales Shellandi ja Annales Ruyenses
nimetatud 1196 mis ei pata nii vanus. Mõned kroonika
kirjutavad arvatud, et mõlemad esimesed kroonikad on arxiviteeritud
mõnet vanemast kroonikast Annales Lundenses Masores" mis
kaduma läinud. See on väike hõimud rüütmist. Hüütmist on general

6
Kuid seda pole saadud tõestada. Tuleb juure, et Annales
Valdemari ja Annales Lundenses on kirjutatud arxiviteeritud
arxiviteerijalt ja oleks niisama. Tuleb aga juure et rüütmist
teade on "tendres teatega" et kuninganna Gertrud surub
(Regina Gertrud abuti). Kuninganna Gertrud surub
Kuid ta maetud 1197. Selleksa on rüütmist rüütmist 1196.
See on rüütmist arxiviteeritud, et rüütmist on aland 1197. Arxiviteeritud
Kuningas Philipp on rüütmist rüütmist et Prantsus
on surunud ja Knaut on talnud eestlastele. Kuninganna Gertrud
rüütmist, mis palju rüütmist rüütmist. Augusti väime
järgi Cederbergi arxiviteeritud et rüütmist rüütmist 1196 ja selle
Jaani kroonika (Huttfeldt) kirjeldavad isegi rüütmist. Mõned
See rüütmist et rüütmist Lään-Eestis, loodud arxiviteeritud phil
See on rüütmist tema oma kroonika rüütmist. Esimene rüütmist on
See Knauti. Teine rüütmist on na palutud rüütmist, millest arxiviteeritud
üks samas lavalis Absaloni programmis. Need rüütmist rüütmist
on tahtud rüütmist: Alberti kroonika rüütmist rüütmist
rüütmist rüütmist. Lään-Eestis rüütmist rüütmist
Meinhardi rüütmist, kes rüütmist rüütmist 1184. Päide Meinhardi rüütmist
aastal. Esimene rüütmist rüütmist rüütmist rüütmist
Bremenist, 1199 on ta talnud rüütmist rüütmist. Lati Kroonika
Kroonikas III rüütmist 3. rüütmist rüütmist et Albert rüütmist
rüütmist rüütmist rüütmist, Valdemar rüütmist.
Bremeni kroonika rüütmist rüütmist; niisama on arxiviteeritud et
Lundense rüütmist arxiviteeritud Cederberg arxiviteeritud et rüütmist rüütmist
on rüütmist rüütmist ja see rüütmist pole rüütmist. Albert on
tahtnud rüütmist kroonika rüütmist rüütmist ja rüütmist rüütmist

Valdemar. Eestimaa, kuid Albert rüüdis Saksamaal.
 ja jätkas ristisõduste kogumist - in Lõunamaal mitte
 in Estoniam; ta tahab kindlustada vabemalt, ann
 servavõrka Lõunamaal. Kõnise ütles, et tal ännestunud
 kauguda palja ristisõdureid. Kõniseus pole aga
 ainult paganate ristimises "ad beati virginis".
 Vard see on ka poliitiline
 väsitlus.

Huningas Valdemar 1218 loomud piiskopp Albertile, et
 ta tuleb Eestile. On arvatud et sin vännupüüdes enne
 Kõnisele. Naime et kuningal loheval kõik Schleswigi
 kroonleht rõdasse karotusele abinõud. Andreas sunn
 tahab praostri kuni õnnistud. 9 okt. 1218 praost lubab
 Lõunma piiskopile äärmiselt kallutatavate maade kohta.
 Kiri soolvas vanemise kuni ka palitusele õiguse andmise.
 aga ka Albert pole aeglane. Tahab ka vabata
 kinnituse. Päevs saxon Fr. II kroole, 23 märtsil
 1219 lubab ta Magdeburgi piiskopile kõik maad
 mis rüütel pool Lõunmaal temale. Meil kahtlus kas
 Albert natuuraalus Valdemarile pole tahtnud. voolu
 Focke muretses Saxon keiseri Valdemari praostri vastu.
 Juul 1219 Valdemari rüü Eestil. See Loti Hendriku kirjeldus
 Annalis riensas, - Valdemarani - Lõunma, ja äige inna
 Kõnisekat rändlind veel see sõjapäigut. Kirjeldus kas
 lähemat või pikemat. Annalis Lõunma ja Annalis Valde-
 mari on väge usaldatavamad taani vanemist
 allikust. Täht üles hüpotees et mõlemad kirjutatud inhe

annali - Annalis Lundensaeis maiores põhjle. Scheffe
 Jasso ajaloolane pooldab seda hüpoteesi rõnool ajal erit.
 Loti Hendriku kroonise kirjutati põhjalikult aga keatava
 tendentsiga piiskopi Alberti suhtes.
 Loti Hendriku kroonise es raamatu 2 ptk.: et loetud
 Oeldasse sõjapäi millega Valdemar tuli si suur. kui ülesuure
 sõjaväe võidus tulnud 1500 laeraga. L. Hendriku ütles lühikalt: cum
 exercitu magno. Oeldasse krusasid sõjat 500 laeva. Kasapil
 julle 60,000 meest oeldasse olvat. Meie peame aga seda võitma
 kumbki.

60,000 on liig suur meearv. Jäme Loti Hendriku
 arvamine suure et ainult suure sõjaväe. See arvamine
 kaimise, sunnib teda Oellers.
 Kes kõrgemaist väimuskandjait oli üles valdemariga?
 Oli Lõunma piiskopp Andreas Sunnis. Ta oli olnud
 vhes ja suurema rüütel. Ja # Schleswigi piiskopp
 Mikolauus olvat kroonise olnud. Mis ta tule, ei tea. Väib
 olla rüütel ta asu Schleswigi kroonise. Siin rüütel on
 kuningas kantsler - Keeskoti kroonise. Siin rüütel on
 sekretarid). Theoderich siin. Tema loobud 1218 Loti
 piiskopi teenistust ja Lõunma üle taani teenistusse. Inestome
 punkt et kroonise Senni rüütel Vencelauus Rügenil.
 Rügeni oli enne alla heidetud. Rügeni rüütel Jaromasil
 Taani printsess Holdgard - mis Vencelauus ja Valdemar olid
 kroonise lapsed. Väikseme arvata et see moodustas
 Väike skandinaavia "Hirdi" allin. Taanlased searvas
 ja suvlasid olid sõjaväe kroonise. Saksused pärit Valdemari
 kätte laugud Jassi maist.

Valdemar vaandunud Tallinna provintsi (Revelschepang)
 Lõunmaise vana loos. Jure. See loos häntasse ja haki-
 tusse chotama mit. Jalgides L. Hendriku kirjeldust näeme
 selles kirjeldatavat eestlaste vanemate (Annores) kroonise (Lõunma)
 Tulerad lauguse, rüütelasse, aga selge et tulerad tuuvasid
 seda näha ka mit et tulerad rüütel in-koonise
 yndis, et arvused Theoderichi Huningase. Väib arvata et
 tema, kes uskas eesti kult rüütel laug vanemad vastu
 aga tema, seda peeti kuningase, Tapeti.

1222 surd Riia saadikud ja Voldemar lepe saaremaal alle.
 Viimasea Uguania sakala yubid jiamataasi vasallius.
 Nõpex ap kui kuonyns lossi chotamast aia luis, ois
 koke suadluid tuiyssid lossi kallale. Kronit kirjeldos
 konyit roatud koochite masina paigi hakat chotama
 teisõ sarnasid. Lepiti kokku, et kaanlased paissid
 vabalt lossit araminnu. See sündis hilissavel 1222.
 See oli esim tamm vabadussõjlastele sel ja järgneval
 aastal. See oli esimeseks sammuks. Lati kerkiten
 kroonika o. daltub palju koo. kasja selle vottluse
 kohta. Kuigi ta vaeltoe seerustelt kirjeldub au
 vööri palju koo. kasja, muustarast vabadusõjkaunioo
 Riina psükoloogia seerustelt.

Talvusel kroonikas, et saadluid o. daltub
 zõna Looanemaale, ^{saakala} Kõrvi ja Viimase pooli. Nõy
 võruldud alomtandit teidit eestlasi ei olnud näus
 valju. Tallonna lossi muati pürami : obs. d. d.
 seerustu autarabitusel.

Talvonna loss oli Andreus Sunerovi kaes kuni
 1222 aastani. Lutipäik Taani piiskopp Ture kaes
 ehk hinitud Ripen'i piiskopiks koha paigi (Ture Ripen'i)
 Ta oli Andreuse kii sõber. Enne kuus tõstannud
 kroona kutsomusti lahendamisel (raatoro Colibato
 seabus). Ture oli tulnud lauremast ja saand Tallonna
 ülem komanandandiko. Tulnud Tallonna viot kirjioel
 1222 (Teade erimesene Ripe kroon. kroonikas)
 Breven omas teis best vanemast ajalant Looer
 Census Demore - arvas, et Voldemar seijer suatnusta
 väjdyga Tallonna kuitars saaremaalt. Teade tõestamata

1222 Talvel, aastalõpud poti atoutan pöhtlus
 Tallonnud püramanisilep olema puhju et just
 see lüj võitvult kirjeldatud Lati Hendrika kroonikas.

Cebllygumone kroonika Papsti talust. Ku näha et
piiramine piira, ja suun. Tallinn jäi aruandes
nuuremaks kantons taunlonis. Tuul meedep an
taskeis alude - fatogati nimis - kapiinatul rästnut
kui piiramine lõppes. Osklasid taunlastep unas
voisid piirapud aruistutada. Piirapuit rästnut
saaki: hoanuid ja kaja.

Imelik rüht: sakslased läksid taunlastep lossist
välja... Kas sakslased olid moodutand põrgupet et
neid nimetavse enne? Kas valdema üripalji sakslasi
kausa taunid soaremale, kus tuure Tallinna
läksid. Varakevad 1223 otsidis seeunda lippe
Tallinnale hästi. Tuve is jäiud kausa Tallinna
Juba 1223 jälle taanis kus püüpekonna un
kette notab. 1227 lõpet rangi ta soorotles
valdema näpakaupust mis et soomkapitel peab
tema väljalunastama

Teadet meel, et valdema praatum Tallinn
lossi poju kaudi et oleks taunlaste esitajiks Tallinn
de teate rohemaiis kroonikaist, poh uoaltusväime.
Des ta, väljapant aboelu suatõnund tulevane
Hallandi hertog kes niuid kaja 11-12 aastane.
Tõsi küll et oleud tema dux Estoniae, sju et
ta 1225 Tallinnas oleks ei rois alla.

Ka Kati Hendrik ei armetä Tüiset Tallinn
Statt halterona - oin väis ois kahelta kasuõn
oli Tallinnas ja allena? Tõsi: väis usau,
Jaani ardeitajid usuvad.

Kui valdema 1223 rangistit oma
pajaja rois Tallinn notasse sakslaste liialaste ja
krahvi poalt ära. See tume rüht, Hausmann
alidat et see an vaheti lumine (võtteppnatsioon)
set side alla ei voi et krahvi side teji.

Hüpitus väis ja alla et Schwerint õhtusel
see tekonid sakslasilt. Kuod Hausmann väis
et see armetü väisem teisti korruptioon. 6-7 ma:
Tõl Fügenis valdema rangistit isorõuval põhjustel
sarnast asju ei väisud alla naja Chronicon Ripensio
nimetab

[Hüpituse derge tehu, kuod nad ei tähenta midagi un
neid ei saa näolale (mõni aasta tagasi hüpitus et
õnnevennad rangistit püüud valmis - des taun
rästnut ja khes suudistega sulle teerud) seletab
allep et Voltemaril võimupäis eeti rahadusõnne
vasta: see too an petus ajalvaliseks, täõks kus see
lõudub - see hüpitus aga päis roimatu]

Lati H. kroonikas rõõeldava Kuis väisamisel
sakslased pöölastep-püramisel veldasti
püramisega timber väisud. [Etteat rüht kroonikaist
et sakala mehed jura muale tulnud, kes notud kroon
järvamaale tulnud nende vangi. Hebbe = Ebbe = Ebbs.
Vii Hebbe kroonikaist väisid, väisid, väisid, väisid
vapt see Usingeri, Hebbebrandi väisid, väisid
Ugaurdas plend an taani võimupäis väisud.
Hausmann arwab et advocatus eorum... väis
Kroonika armetü püramise kohta mitte teiste osale
kõhtu. See rüht väis väisid... eorum...]

ku väis väisid et keskaja lätina keeles pööramise
taunastamine mitmenegune. Aga itea kus diin
see oleks. Lati H. väis väisid, väisid, väisid et
ta sakslamaa vapt. Pole väisid väisid, väisid
Dokala ja ugaurdas, kes olid taani väisid (võisid)
deal Cederberg, armetü väisid alla ku taani väisid
(vapt Maustorus ja... ku sakslas väisid - nad
väisid väisid (vapt). Hebbe väisid väisid - nad
tehti väisid ja väisid...

Cederberg väisid väisid et taani väisid väisid
alla sakslas väisid ja ugaurdas.

Juba alud väisid väisid et väisid väisid väisid
väisid väisid väisid, väisid väisid väisid.

1222-1224 Sakala ja Saare mehed, naeme an
es. kohal püstitati. Saand taime aijupa
mõnda teisel pool saand.

26. saamatus - saadeti võtta püha ja Noorgandi
meestele et appituleksid - võrakuatjast nõhitud
Sakala mehed.

1223 Sakalased saadavad saatkonna Riia
et nad pole saadaste vastu vaid võitluse vastu
sest seda ei võta nad vastu kui veel mehi,
suhetavaraannused ja küttevarajätkus poidides, ja
alleja vihes saadeti tagasi pantvangid.

Sakala vanemad - seniores sakalenses -
kirjutusi saadikutele saadatud lensele - et saata
abi contra Germanos et Latinos. - saadakse
vastus Oostali oostlale kui ka Noorgandi ja
Piherni vürstelt. Nõmused kolm lepirad kaasa
ühiselt lepitsemiseks.

Kaia need nõuanded ajasid vastavaid et
hõidma korraldus, senioreid kaudu puu kõrgem aland
kui seni üldse määrata aland doome (hõimudes -
see on selge. Mõnda primitiivast onel ei näi aia
teha. Nii sel mõte dooktor Luigul aia et
ühisõnna korraldus doomele puu kaubade lenda
alud 125. lõpul 13. s. alud kõrgemal kui
seda seni eriti Balti orientats. võnnet
tunnustatud.

Lüti Hendrik kirjutas povald Tema ja Alberti koores saand.
Isaasari Modena Vilhelm tahtnud teha tervete suhetega
mis valitsesid maal. Juul 1225 Modena Vilhelm
Alberti Polgantis püha taani saadikud Tallinnast.
Kõneldum, et suure rõõmuga Taani saadikud
Vilhelmiaga rändanud kuni meloni - neil tulnud elada, et

...
kui ainult need kaotataks taandate ja saaraste eest. Se
kõrgend püstitatav kumbar. Meie loomuliku partus et
faanlool tahavad arvusaada legatsioon - Imelin ar
et Viinomaas mehed seletavad et nad enne Riia
all aland ja ei taha Jaani alla. Kas liinmaa mehed
pole tulnud nästama maalelanidude ja Riia vahel.
Nad loomulikul nõustus ikka taandate puu võideldud
- cum Danis semper pugnant. Iis väis arvata, et
legaat ka dubas ma Riia piiskopile. Ar ta poleks
alund diplomaat mi: alud teine seen Ta võttes Riia
püstitatav (paavst) väinusaandjü pütte. Sa
meltoni taandate puu rahem puu maal Alberti.
See juul 1225

Imelin püstitatav Riia vanemad kes tervitud taandate
nõuanded atepaal al. ja alleja ajand are taandate.
Selle põhjusega võtavad võimava puu pette et an aland
saadik Püha ristis. Nõuatuska nõuited
See taandate tüdimus nõuited et taandate väinusaandjü
karm, mi karm et arvavad taandate ma aland paem.
[2-3 nädal maksid miisat ka kod enne - Tallinnas
määrva ajal, ja juulid puud ilas - see nädal ka]. Jõudab
näha juugonist L. Hendriku koores ka juul et taandate

Kutsusid appi: Tarta püskopanna vasallid, ^{Otepää} kes
 vatsid nina alla siis võimot o. Van Dolin üs saas.
 Modena Vilhelmaga ei tahtnud keegi kanta allutamist
 Albertis - sakslasid. Lati Hendrik vägi kirtsu Modena
 Vilhelmi õigluse pärast. Aga Modena Vilhelm
 teatas ka Otepää - vasallile ja Viiklariis - et võtas
 maad nunnide kätte; samuti Järva ja Haigimaa
 tema kätte. Haigimaa armult saab Tojasi
 Vollemari rahvaga misep vanjoit.
 Vilhelm teeb isepe ^{õigust} ja viinaga varumise kaudu ja
 ratab vande. Ilmselt ei lepi armult sellep: mõnede
 amad mehed võrumaa loosesse - raketid kallele
 näid loota. Väi 1225 suvel ja sügisel loomad
 iseseisvane modus vivendi, et osa maad kulla-
 vad etevõtte paavstite.

Mis pidi sel imelikul tegevusel olema mõtus?
 Hausmann: (uus kirje 2. Deutschen u. Dünen)
 ad interum - esaproletuna võtas Tüliajaga
 maad omale et siis antelastle anda. Hausmann
 põhjendab: 1) Vilhelmil soovitudid suuta vastu, mis
 õigusi nõudluses muutus taandlast vastu
 2) taandlast kucharus kirjeld et need kummalt
 asenditavad Vilhelmi poole.
 3) Paavsti maa jäas kellest kutsu poole ja
 sakslasid väivad veel rahalt teostada.

Hausmann aga loob juure et see armult hõpitas.
 Cedersberg loob juure: Vilhelmil võib suut võimata.
 Teat suudlast vastu. See vast õigustas ka
 taandlast kummus. 2) Taandlast suudlast vanjoit
 jätud. Kõndel polud kauals jäas olusid armase-
 na kestimaal palsteema, (Teame üdast, et kallema
 mõjuis suus elud, vähemult suurem seni Albertil

Kuuri juures, et keptant mullal see kuu
 vanjoit lõpet, on parem võtta maad ajutiselt
 paavsti alla olukorra selgumiseni. See kes olea
 väidule jäävad see ja plus võivad maad omale
 saama. 3) Keiser ei võtnud Riha Maaga maad
 Harjo alla. Selle vastu et taarimist võtta maad
 paavsti käsiku alla. 4) Kui täiesti valmisteti olli
 sammuga ostant mist sakslasile, siis kull olea
 patid arvata et Albert olea saand pääpüraaputs.
 Et Albert oeti - persona grata - ei oleud, on selge, kuni
 et üs suuremaist kirjeldat - võiski kuria juure
 vaadata tak teisiti. Näis siis et Hausmanni
 arvamise pole kõge. Võib arvata, et Modena Vilhem
 diplomaadina taar tahtis kulla rahaga, ad interum
 maad, muud mitte midagi.

Näime et kirjeldus easte, et Vilhelm äärmiselt ette
 loolult püüdi teostada. On taar kummus niid kelle
 see Teju taandlast vastu oleud hän. Kui kõi
 see paavsti maa kas suudlast lõanes sakslasid
 lõunas? See küs - maa õigustet. Ju enne kui
 Vilhelm veel ära oleud Tarta püskopi vasallid võrand
 jõatuse ja kummus võimuse. Viimast võimust
 siis sunniti konna vande alla parema Tarta
 vasalle.

Moden Vilhelm lõanes loolult püüdi teostada
 Te püü paavsti maade ette hõlmeis. Uus maa polud vägi kõi
 Hausmann arane et maas 1226 v. Dolin tempis võimale. Paavsti
 intendant aga. Kõndel suhtes polud ei väimud teostada. Aga ka
 taandlast allep rahamaid kät. Vollemar kes 1225 enne jõud
 rahamaid, sai võimale jätud tema rahamaid. Taandlast
 tempis Tallinnast lõanes maad ja võimale maad. 50 surmit
 ja 50 vanjoiteti Johannes väid ühes loosis. Aga taandlast tempis
 ka võimale. Mõne nad seda ei väimud vägi sakslasid

Eesti vanemast ajaloost.

Alna Baldwin 1232 juun. reets. saand suured volitused.
 Gregor IX. ^{2000 rtk} pidi oma kätte võtma paarsti maa. Ehmari
 Schiemanu hermitid õigused seimestast: paarstil oli õigused
 teha. See, millised õigused si legaat Villem, need õigused ei
 võinud võralt saada. Saasa keisril aga ka õigused oli ju
 Liiwimaa Püha Rooma künigi osa. Friedrich II. võtab oma
 seidurekha paarsti vastu andes sept. 1232 kaitsesõja
 ordule, Ordensritades, et palju paganatele rahju tehtud. Nii
 mõnede ordurennad keiseri kaitse all maad vastu. Aga selle sõja
 selle piisatus ka saasi hertsogi parte kirjaga. Kõrget
 sellest näha et Ordurennad Volquinus näeb asja tõside
 olevat. Sidetilis talnud ka mõntavale. Need õmnerad
 aastal 1228. st. kui Orda alla lingenud Taanile kuu-
 lunud maad, samal aastal rüütel Brauns lubatud
 Kooslaadega ordust. Nad saanud Dobreni maa kuhu
 asunud. 1232 a. on erakend möigrentade keskel
 Volquinuse vastu. Jälle ei tea milles lahkumiseks.
 Mõntavasti Volquinus leplikum paarsti vastu.
 Baldwin tuleb taga äge temale antud volitusi ei saand
 maksima panna. Riia ei mõeldudki loobuda Kuramaast
 vastuoksu oli Riia sealt läänitannid maad Riia
 kaupmeestele. Paarsti kirjil põhjul antud järjama
 paarstide kuni ordurennad ei tahtnud kuulda teiste.
 Nõu kirjil, andmisest Baldwinile. Pundulikekute
 andmete katta mõmata tupelemalt jälgi Tooraj
 rüütelitega. Kuni jälginud seal oli - nimelt taanlaste
 kas tõhem kui Paadasi? On arvata et nende vasallide
 hulgas olud ka veelasi. Kõneldakse "optimatus" seroos
 "optimatus" seroos

riik olla et nende hulgas ka vasalle riiki. Nõmet
jürgi ei saa seda mõeldaks teha. Vähesed dokumentes
nimetatud aruud semimi ja kcht, mis ei saa selgesti
kustagi vahet sakslase, taanlase, eestlase vahel. Kiski
eroneid nimelid mis ütlevad et nende kandi
kondlasti taanlased. Ka mõned eestlased. Vastolu oidi
j vasalle vahel tuget ja see tuleb nüüd esile.

Naime süüdistuskirjad üheskoos: naime et Tallinna
(Taompea) lossist alad $\frac{3}{4}$ üheksa vasalle $\frac{1}{4}$ Oidukäsi-
vasallid kale ama on. Kuni Baldwin tuleb annavad
kuni see vajalik. Aga Oidukäsi vasallid
Nad kutsuvad ajamaalt abi. Old annud kahel
gatlandi kaupmehele maid läänis. Kutsuvad nüüd
mi 200 ajama kaupmeest järvamaale kaanisi vastu võt-
ma. See rist 1231 juba kuni Oidukäsi kaitset et
Baldwin midagi kaanise ette võtta.

Kuni ilmenik tuli, kus oidi riikas ette riiskäsi.
Vasallide amandusse. Oidukäsi: et 120 vasalle
tapetud. Seda tehti otstarbel et vatta maad
kätte N. rumul. Volguimus rangisteti. Ta 3 kuni rangis.
Paarsti kirjas:

See juures ei nimetata põhjust. Kuni tuleb jial 3 "
oidu ja vasallide vahel. Kirgi vasalle paljus enam (ülitöö)
süüsi said Oidukäsi Tallinna Taompea ama
kätte kerkelt - ärandlool kaitstaral kammel. Vastlus
äge: 200 Oidukäsi rangi langenud. Osa atisid (ülitöö)
Marjapäeva kirikus. Kahesult poalt tungisid Oidukäsi
"kirikusel ja altari. Kirgi tahtsama rohu juures Oidukäsi
valatus verd". Paarsti kiri ütlevad et: "Kuni Oidukäsi"
osa tapetud, peetud piisamid. Kuni vasallid kes kuni
kirikus pandud piisamid. Osa. Surmud ei maet enne
Kuni kuni ristitud ei saanud seda enne näha:
et oleks näha kirku riiki. Kuni paganaile ja
"k. vendastile, et Oidukäsi Riika kirikus on üle."

Oubense et Oudennas statut nalla hõbedat
 20 palju hobuseid, varandus naiste rüderid... 15 tuh. hobuseid... Kõrgesumma...
 Vasallid ellujäänud sunnit andma rante. Vasallid
 võtsit mag. Johannesalt ehk Patud Hagelinde loos.
 [Jama loss a. 1227 hävitati] sin Johannes ehitas uue
 kutsutakse eestimeale. Mis see ajamaa kuupreest
 plaks Fehndama? Gotland iseseisv maavalvoni Rootsi
 On arvata et ka Rootsi poolt oleks rüderid hõivatud
 eesti vastu! Oaudi arvata ka et palju maad oleks rabaas
 saanud mellele lihtsalt tahetaks...

Sin paarsti kirjus: et ^{dundennas} ~~paarsti~~ ^{mes. vasalli.} ~~paarsti~~ kutsut
 appi Venelased, kes tulid Tartu maale ja hävitasid
 Falkenau, (Kärkna) kloostri. Schiemann ütles ka
 et see vene tuleks un part kuud kättel kas see
 Ordult kutsutud. Arvab aga et see Balduinist
 rügelasid. 1234 ^{noor?} paarsti kirjus see - ^{siit}
 selle hiinase kirjaga paarst kutsutab ordu rändi
 arm andma hindamusest.

Roccuwoites, näeme kui Balduin tapustulnuid
 eestimeale sin vasallid kutsuvad tema poole üle. Sest
 dektatar sellega et ta kutsus taani vasalli. Juba varem
 Tallinna loosi pidiast. Ja $\frac{3}{4}$ loosi eelhib pettuse teel üle
 Ordule. Sin Volquinus aland teisel peiduse teel üle
 Feine osa Ordut (mis vait enamuse). Nime et palju
 kaupmehi ja linnakodanikke vasalle poolt see nende
 varandus konfidkerite. 4) misuued linnakodanike
 varandused mituud et linn aland pitsvas (peiduse)
 ja kuna linn noor sin peame kindlasti armama et
 taanilt asutatud linn eel aland enne ka linn; ja
 sin analoogiline nähtus Rootsi. Põhjana, Biera; Tung
 me. Jst 15 tuhat hõbe marda äärmiselt suur summa
 5) Värsit abi arakasutatud. K. g. ordurendid pole keegi
 appikatsutud sin; arakasutatud see
 1232 - 1234 aastate vahel plod nad hindamusest.

Las need siindmused vastavad aga tõele?
Kas Balduin kes alla jäi, on liialdunud. Peeda on
arvata küll. Kuid meil pole selle tõestuseks fakte.
Juski kui asju endid liialdatud süski asjad ise
tõelised. Mis arvab ka Schiemann.